

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, version 1	
Godkänt av MAS i: Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Timrå, Ånge och Örnsköldsvik		Skapad av: Hygiensjuksköterskor i samråd med ansvarig hygienläkare i Region Västernorrland	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 1 av 8

Ersätter tidigare rutiner för covid-19 och influensa.

Vårdrutinen kan även användas vid andra luftvägsinfektioner som till exempel RS-virus, kikhosta, parainfluensavirus samt för mycoplasma.

I vård och omsorg finns ett värde i att identifiera vilket virus som orsakar en infektion eller ett utbrott, som stöd för de fortsatta smittförebyggande åtgärderna.

För både covid-19 och influensa finns antiviral behandling som minskar risken för allvarligt utfall hos sköra individer. Därför är tillgång till tidig provtagning viktig.

Vid ökande smittspridning av luftvägsinfektioner i samhället behöver verksamheten planera för att undvika att vårdtagare och personal smittas. Vaccination av vårdpersonal skyddar den som vaccinerar sig samt vårdtagarna.

Eftersom symtomen för influensa och covid-19 är likartade kan covid-19 skyddsutrustning användas under hela smittsamhetsperioden vid vårdtagarnära arbete.

Innehållsförteckning

Smittvägar	2
Inkubationstid	2
Smittsamhet	2
Smittfrihet	2
Personal med symptom	2
Vårdrutin för SÄBO.....	3
Vårdrutin för hemtjänst/hemsjukvård/annan boendeform.....	5
Bilaga 1. Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall.....	6
Bilaga 2. Checklista påklädning skyddsutrustning (2 sidor)	7

Relaterad information

[Folkhälsomyndigheten](#). Rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper

[Läkemedelsverket](#). Läkemedel vid influensa – behandlingsrekommendation

[RVN. Influensa](#):. Tillgängliggöra läkemedel för behandling och profylax vid influensa - rekommendation i Västernorrland utifrån Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation

[Folkhälsomyndigheten Covid-19](#)

[RVN.se Covid-19](#)

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 2 av 8

Smittvägar

Vid nära kontakt genom små och stora droppar från luftvägarna och via kontaktsmitta.

Inkubationstid

Vanligen 1–5 dagar men kan vara längre.

Symtom

Lindriga symtom på luftvägsinfektion som hosta, med eller utan feber, ont i halsen. Allmän sjukdomskänsla, svåra luftvägsbesvär, lunginflammation, muskelvärk och mag-tarmsymtom.

Symtom efter vaccination

Vårdtagare som efter vaccination får symtom som kvarstår >24 timmar provtas med PCR. Skyddsutrustning används redan när symtomen uppkommer.

Smittsamhet

Det är viktigt med tidig upptäckt av nya fall och att isolera smittsamma vårdtagare för att kunna begränsa smittspridning. Hänsyn bör tas till individens immunförsvar och sjukdomens allvarlighetsgrad.

Vid flytt till annan vårdenhet när vårdtagaren bedöms som smittsam eller räknas som exponerad vid överflyttning ska mottagande enhet informeras innan.

Smittfrihet

Vårdtagare med covid-19 eller influensa, utan nedsatt immunförsvar, kan betraktas som smittfri när **samtliga** följande

kriterier är uppfyllda:

- fem dagar efter symtomdebut och
- feberfrihet i minst 24 timmar och
- klinisk förbättring

Smittfrihetsförklaring görs av ansvarig läkare i samråd med sjuksköterska.

Provtagning PCR av vårdtagare med symtom

- På SÄBO provtas vårdtagare vid symtom. Provtagning kan även ske på annan medicinsk indikation utifrån ansvarig läkares bedömning
- På LSS, socialpsykiatri, daglig verksamhet, hemtjänst och hemsjukvård provtas vårdtagare med symtom utifrån medicinsk bedömning av ansvarig läkare
- Vårdtagare som efter vaccination får symtom som kvarstår >24 timmar provtas med PCR. Skyddsutrustning används redan när symtomen uppkommer

Personal med symtom

- Nyttillkomna symtom på luftvägsinfektion går hem/stannar hemma
- Ska vara förbättrad och feberfri i minst ett dygn innan återgång till arbetet för att inte smitta andra
- Vid positivt provsvar för covid-19 utifrån ett vårdbesök, se [Smittskyddsblad Covid-19](#)

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 3 av 8

Vårdrutin för SÄBO

Använd även bilaga 1, sidan 6, *Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall*.

Vårdtagare med symtom

Sjuksköterskan informeras omgående och kontaktar ansvarig läkare/primärvårdsjour för vidare handläggning.

Vårdtagare med symtom som inte kan provtas, vårdas som konstaterad smitta. För att bedöma smittfrihet, se rubrik *Smittfrihet* sidan 2.

- Vårdtagare vårdas/vistas i eget rum med stängd dörr
- Den vårdtagare som inte har eget rum ska flyttas till enkelrum
- Vårdtagare som kan medverka uppmanas att använda pappersnäsdukar för engångsbruk när de snyter sig eller hostar. Pappersnäsduken kastas i soppåse efter användning
- Informera och hjälp vårdtagaren med sin handhygien
- När vårdtagaren bedöms som smittfri bör hen om möjligt få duscha och byta till rena kläder, sängen rengörs och bäddas ren
- Rummet städas enligt rutin, se sidan 4

Övriga vårdtagare utan symtom

- Exponerade vårdtagare vistas i eget rum under 5 dygn.
Vid influensa kontakta ansvarig läkare för ställningstagande till läkemedelsprofylax
- För övriga vårdtagare på enheten görs en riskbedömning om de kan vara exponerade, var de får vistas, hålla avstånd, måltider mm

Skyddsutrustning för personal

Används så länge vårdtagaren bedöms som smittsam.

- Basala hygienrutiner utgör grunden för att förhindra smittspridning
- Vid vård av flera vårdtagare i samma rum ska byte av plastförkläde och handdesinfektion göras mellan vårdtagarna
- Heltäckande visir och andningsskydd FFP2/FFP3 används
- Vid **konstaterad influensa** kan andningsskyddet (FFP2/FFP3) bytas ut mot munskydd klass IIR och heltäckande visir

Andningsskydd kan vara av typen FFP2 eller FFP3.

Andningsskydd är engångs, kan användas under hela omvårdnadstiden inne hos vårdtagaren så länge det inte tagits av, skadats eller förorenats. Det är viktigt att genomföra tillpassningstest för att säkerställa att andningsskyddet sluter tätt. Förekomst av skägg innebär risk för otillräcklig skyddseffekt.

Använd bilaga 2, sidan 7 och 8, *Checklista på/avklädning skyddsutrustning*.

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 4 av 8

Material och utrustning

- Använd utrustning som om möjligt kan vara kvar inne hos vårdtagaren
- Flergångsutrustning och hjälpmedel rengörs och desinfekteras mellan vårdtagare

Måltider

- Äter på rummet under sjukdomstiden. Porslin och bestick diskas i diskmaskin

Tvätt

- Smutsig tvätt samlas i vårdtagarens lägenhet och tvättas separat i den temperatur plagget tål
- Torktumlas eller torkas i torkskåp

Avfall

- Förslut soppåsen i rummet/lägenhet
- Hanteras som vanligt avfall

Städning

Om sjuk vårdtagare vistas i rummet samtidigt som städning sker ska samma skyddsutrustning som vid vård av smittsam vårdtagare användas.

Punktdesinfektion

- Spill av kroppsvätskor/utsöndringar torkas upp omedelbart
- Därefter rengöring och desinfektion av ytan med Ytdesinfektion Plus

Daglig städning samt slutstädning när vårdtagaren bedöms som smittfri

- Rengör och desinfektera tagytor på säng, sängbord, manöverdosa, handtag, handfat, kranar, toalettstol samt hjälpmedel med Ytdesinfektion Plus
- Övriga ytor och golv rengörs med rengöringsmedel och vatten vid behov och alltid i samband med slutstädning

Besök

- Sker efter överenskommelse
- Besökare erbjuds samma skyddsutrustning som vårdpersonal
- Informeras om god handhygien före och efter besök

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 5 av 8

Vårdrutin för LSS/socialpsykiatri/hemtjänst/hemsjukvård/daglig verksamhet

Provtagning

Inom LSS, socialpsykiatri, daglig verksamhet, hemtjänst och hemsjukvård provtas vårdtagare med symtom utifrån medicinsk bedömning av ansvarig läkare.

Inom LSS, socialpsykiatri

Vårdtagare/brukare med symtom som inte provtas rekommenderas att stanna hemma och undvika kontakt med andra så länge feber, allmänpåverkan och luftvägssymtom såsom hosta, nysningar och snuva kvarstår. Vid gemensam boendeform var observant på symtom hos övriga vårdtagare och att avstånd kan hållas.

Personal följer basala hygienrutiner och använder heltäckande visir och andningsskydd FFP2/FFP3. Använd även bilaga 1, sidan 6, Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall.

Inom hemsjukvård, hemtjänst

Hos vårdtagare/brukare med symtom som inte provtagits, eller när det finns anhörig med symtom i samma bostad, följer personalen basala hygienrutiner och använder heltäckande visir och andningsskydd FFP2/FFP3.

Inom dagverksamhet

Brukare med symtom stannar hemma.

Tillgänglig skyddsutrustning personal

Heltäckande visir och andningsskydd FFP2/FFP3 ska finnas.

Personalen ska ha tillgång till tvål, pappershanddukar, handdesinfektionsmedel, handskar och engångsförkläde.

Använd bilaga 2, sidan 7 och 8, *Checklista på/avklädning skyddsutrustning*.

Flergångsutrustning och hjälpmedel: Rengörs och desinfekteras.

Städning i hemmet: Sker utifrån biståndsbeslut. Kan utföras med rengöringsmedel och vatten.

Avfall: Hanteras som vanligt avfall.

Tvätt: Hanteras som vanlig tvätt.

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 6 av 8

Bilaga 1. Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall

Datum _____

Smittspridning begränsas genom att bryta pågående smittväg

Isolera vårdtagare i lägenhet med stängd dörr
Kontakta tjänstgörande sjuksköterska
Följ vårdrutinen
Använd skyddsutrustning hos vårdtagare med misstanke/konstaterad smitta
Isolera exponerade vårdtagare i lägenhet med stängd dörr
Påminn om att hålla avstånd både för vårdtagare och personal
Öka städning av tagytor

Ytterligare åtgärder vid misstanke om smittspridning/utbrott

Det ska finnas misstanke om att smittan skett på enheten mellan vårdtagare och/eller personal. Åtgärderna syftar till att bryta pågående smittkedjor.

Kartläggning av nuläget av antalet sjuka och exponerade. Vårdtagare och personal
Kontakta enhetschef och MAS för beslut om - Boka fokusmöte utifrån behov - Kontinuerlig användning av munskydd för personal - Verksamheten beslutar om besöksförbud - Kontakta Vårdhygien för råd angående utökad provtagning
Enhetschef ger information och stöd till arbetsgruppen
Planera så att personal kan hålla avstånd i alla lokaler (fikarum, omklädningsrum mm)
Kohortvård
Utökad städning i allmänna lokaler
Påminn om att hålla avstånd för besökare och erbjud munskydd
Chef följer upp att all vårdpersonal samt vårdnära service har kunskap om smittförebyggande åtgärder

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 7 av 8

Bilaga 2. Checklista påklädning skyddsutrustning (2 sidor)

Använd skyddsutrustning som är adekvat för situationen.

Påklädning Använd alltid kortärmad arbetsdräkt		
1	Handdesinfektion	
2	Ta på plastförkläde/skyddsrock av engångsbruk	
3	Ta på andningskydd, FFP2/FFP3 (munskydd klass IIR kan användas vid bekräftad influensa)	
4	Ta på visir	
5	Om påklädning sker utanför rummet, kom ihåg att använda handdesinfektion innan vårdmomentet	

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 1	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 251130	Reviderat: Nytt 241201	Sida: 8 av 8

Checklista avklädning skyddsutrustning

Ta vid behov hjälp av kollega.

Avklädning Handdesinfektion efter varje moment!	
1	Ta av handskar (om dessa använts)
2	Handdesinfektion
3	Ta av plastförkläde/skyddsrock av engångsbruk så att det hamnar ut och in
4	Handdesinfektion
5a	Engångsvisir kasseras
5b	Flergångsvisir: <ul style="list-style-type: none"> • Ta på handskar • Desinfektera visirets hårdplastdelar med Ytdesinfektion Plus • Häng upp eller placera visiret så det kan torka på anvisad plats • Ta av handskar
6	Handdesinfektion
7	Ta av andningsskydd på anvisad plats (munskydd klass IIR vid bekräftad influensa)
8	Handdesinfektion